

Beslutningsgrunnlag for *Choreutinula kulla* Fjellberg, 2007

Bakgrunnsinformasjon

Choreutinula kulla er en spretthale som finnes på et fåtall lokaliteter i Skandinavia, langs kysten på varme strandenger med sand/grus og spredt vegetasjon. Arten er kun kjent fra et par lokaliteter i Norge og et par i Skåne (Sverige).

Arten lever på sandig strandeng, eventuelt grunnlendte kystberg og er knyttet til NiN-typene sanddynemark (T21) og semi-naturlig strandeng (T32). Arten er svært varmekjær.

Status

Arten har status sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: sterkt truet (EN)).

Arten har to kjente lokaliteter, en på Fynstranda og den andre innenfor Færder nasjonalpark på Store Færder (begge i Færder kommune). Man kjenner ikke utbredelsen og bestandsstatusen på de to kjente norske lokalitetene. Konkrete forhold om substrat for denne arten er ukjent, og den er i Sverige også påvist på beitet strandeng. Totalt sett vil det derfor være mange potensielle områder man bør søke i langs kysten. En del potensielle områder er undersøkt med tanke på arten, men trolig nokså sporadisk.

Påvirkningsfaktorer

Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktorer er viktige for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Rekreasjon/turisme	Først og fremst rekreasjon sommerhalvåret på strandenger og tilsvarende lokaliteter langs kysten.	Pågående	Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)	Ukjent
Påvirkningsfaktor 2	Opphørt/reduert drift > Beite	Arten er påvist på beitet strandeng i Sverige, og gjengroing av slike vil være negativt for arten.	Pågående	Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)	Ukjent
Påvirkningsfaktor 3	Turisme/rekreasjon (parker, idrettsanlegg, stier/løyper mm.)	Først og fremst tilrettelegging for rekreasjon sommerhalvåret på strandenger og tilsvarende lokaliteter langs kysten.	Pågående	Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)	Ukjent
Påvirkningsfaktor 4*	Påvirker habitatet (fremmede arter)	Gjengroing av rynkerose	Pågående	Ukjent	Ukjent

*Påvirkningsfaktoren er ny i forhold til forrige rødlistevurdering.

Antall individer	Ukjent
Antall lokaliteter	2
% europeisk bestand	25-50%
% verdens bestand	25-50%

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å forbedre rødlistekategorien på Norsk rødliste for arter fra dagens sterkt truet (EN) til sårbare (VU) innen 2035. . For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Antall lokaliteter	>5	1 eller ingen
Delmål 2	Habitatkvalitet	God tilstand på habitatene	Forringelse av habitat

Kunnskapshull

Det er ikke foreslått prosjekter som vil dekke kunnskapshull for arten, ut over eventuelle prosjekter om kunnskapsinnhenting som er knyttet til tiltak.

Aktuelle tiltak

For å nå delmålene, vil følgende tiltak bidra i positiv retning. Tiltaket er beskrevet, og anslag for nåverdien av tiltakskostnader er angitt for perioden fra tiltakene antas igangsatt (2019) og fram til 2035.

Tiltak	Navn	Beskrivelse	Påvirkningsfaktor	Varighet av tiltak	Nåverdi av tiltakskostnad
Tiltak 1	Kunnskapsinnhenting	Kartlegging av potensielle lokaliteter for arten. Man bør trolig kartlegge 5 lokaliteter per år i 5 år.	Ingen	Feltarbeid på en uke med to personer hvert år i 5 år (totalt 10 ukesverk)	Kr 140 000
Tiltak 2	Fjerne fremmede arter	Fjerning av rynkerose. Mengden rynkerose på lokalitetene må defineres nærmere med feltbesøk før eventuelle tiltak kan settes i verk.	4	Engangs	Kr 40 000
Tiltak 3	Sikre lokaliteten	I den grad ferdsel, rekreasjon, telting er et problem for den aktuelle arten på lokalitetene, bør man gjøre tiltak for å begrense skadeomfanget.	1 og 3	Engangs	Kr 20 000

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Blant mulige tiltak som er listet ovenfor, er det identifisert to tiltakspakker. Tiltakspakkene består av aktuelle tiltak som til sammen gjør at målet nås med minst 50% sikkerhet.

	Tiltak som inngår i pakken			Sannsynlighet for måloppnåelse	Nåverdi av tiltakskostnad
Tiltakspakke 1	Tiltak 1			85-95%	Kr 140 000
Tiltakspakke 2	Tiltak 1	Tiltak 2	Tiltak 3	95-100%	Kr 200 000

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Tiltakspakke 2 anbefales. Måloppnåelsen vil i all hovedsak nås dersom man påviser arten på flere lokaliteter. Behovet for tiltak på lokalitetene er relativt usikkert med tanke på konkret innhold og bidrag til måloppnåelse, men en vurdering av dette bør foretas.

Aktuelle virkemidler

For å utløse tiltakspakken er aktuelle virkemidler beskrevet i tabellen under aktuelle (se hoveddokument for beskrivelse av virkemidler).

Nr	Virkemiddel	Tiltak	Beskrivelse	Bidrag til måloppnåelse

11.1	Områdevern NML §§34-39.	3	Sikring av lokaliteten: Aktuelt for dagens kjente lokalitet (Fynstranda, 4 dekar) som faller utenfor Færder Nasjonalpark (lokaliteten Store Færder 15 dekar er innenfor). Arealet er av begrenset størrelse, og virkemidlet kan begrense ferdsel i tråd med artens krav.	Hovedvirkemiddel. Virkemiddelet vil gi en sterk sikring av kjent lokalitet.
11.2.2	Utvelgelse som prioritert art NML §23 med økologisk funksjonsområde NML § 24.	3	En prioritering vil beskytte alle forekomstene av arten, også hittil ukjente forekomster. Det er aktuelt å gi de kjente lokaliteten beskyttelse i form av økologisk funksjonsområde.	Hovedvirkemiddel. Virkemiddelet vil sikre alle individer og voksestedet, og sikre at nødvendige tiltak kan bli gjennomført. Økologisk funksjonsområde bør følge en prioritering fordi det er vanskelig å beskytte denne arten uten å tenke beskyttelse av hele leveområdet.
11.3	Utvalgt naturtype (UN). NML § 52.	3	UN av naturtypen(e) sanddynemark og semi-naturlig strandeng	Hovedvirkemiddel. Virkemiddelet vil gi en sterk sikring av kjent(e) lokalitet(er).
11.6.1	Uttak av fremmede organismer	2	Tilskuddsordningen kan gi tilskudd til fjerning av fremmede organismer.	Supplerende virkemiddel. Tilskuddsordninger kan benyttes, men antas å ha begrenset relevans.
11.9	Privatrettslige virkemidler.	3	Sikring av lokaliteten: Tinglyst avtale med grunneiere av kjent lokalitet utenfor Færder Nasjonalpark (Fynstranda). Arealet er av begrenset størrelse, og virkemidlet kan begrense ferdsel i tråd med artens krav.	Hovedvirkemiddel inntil vi får bedre kunnskap om arten.
12.1	Tilskuddsordning for trua arter og naturtyper (kap. 1420 post 82, underpost 1)	2,3	Tilskuddsordningen kan gi tilskudd til skjøtsel, restaurering, uttak og etablering.	Supplerende virkemiddel. Tilskuddsordninger kan benyttes, men antas å ha begrenset relevans.
12.4	Drift av eksisterende verneområder. Kap./post 1420.31	2,3	Fjerning av fremmede arter og nødvendig restriksjoner på ferdsel.	Hovedvirkemiddel. Virkemiddelet vil være svært viktig for å ta vare på og forbedre situasjonen. Virkemiddelet kan kun benyttes innenfor verneområder.
12.2.2	Ny budsjettpost. Tiltak til bevaring av trua natur.	1	Midler til innhenting av ny kunnskap.	Hovedvirkemiddel

Samlet vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er identifisert virkemidler som kan sikre gjennomføring av anbefalt tiltakspakke.

Det er først og fremst habitatpåvirkning gjennom rekreasjon i naturtypen arten er knyttet til som er den viktigste påvirkningsfaktoren. En av artens to kjente lokaliteter er allerede dekket opp av vern. Det anbefales at sikring av areal gjennomføres ved vern av det gjenværende området utenfor Færder nasjonalpark (Fynstranda 4 daa). For privat grunn vil en privatrettslig avtale som legger relevante begrensinger på påvirkningsfaktoren være mest aktuell. Imidlertid kan dette gjennomføres bare dersom grunneier frivillig inngår en avtale, noe som øker usikkerheten for om virkemiddelet kan benyttes. Områdevern kan derfor også være aktuelt (naturresevat).

Virkemiddelet prioritert art vil kunne sikre arten utenfor verneområder. Mangelen på kunnskap om arten og et svært høyt mørketall (angitt til 50 i Norsk rødliste for arter) gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig på nåværende tidspunkt.

Bekjempelse av fremmede arter i verneområder anbefales gjennomført av forvaltningsmyndighet ved bruk av budsjettpost for drift av verneområder. Utenfor verneområder anbefales bruk av ny budsjettpost- Tiltak til bevaring av trua natur..

Arten har en relativt lav frekvens (1-10%) knyttet til NiN-typene sanddynemark (T21) og semi-naturlig strandeng (T32), hvorav sanddynemark og semi-naturlig strandeng (gjennom vurderingsenheten sørlig-strandeng), er en del av truet natur oppdraget. Tiltak for disse to naturtypene, som begge er hotspots for trua arter, vil kunne bidra til øke sannsynligheten for måloppnåelse for arten.

Virkemiddelet miljøforvaltningens driftspost vil kunne dekke inn kostnader i forbindelse med nødvendig kunnskapsinnhenting, slik at eventuelle tiltak kan vurderes.

Anbefalt virkemiddelpakke

Nr	Virkemiddel
12.2.2	Ny budsjettpost. Tiltak til bevaring av trua natur.
12.4	Drift av eksisterende verneområder. Kap./post 1420.31
11.1	Områdevern NML §§34-39.
11.6.1	Uttak av fremmede organismer
12.1	Tilskuddsordning for trua arter og naturtyper (kap. 1420 post 82, underpost 1)

Sannsynlighet for måloppnåelse	95 – 100% (forbedre fra dagens sterkt truet (EN) til sårbare (VU) innen 2035)
--------------------------------	---

Kostnader	200 000 kr til bekjempelse av fremmede arter, sikring og kunnskapsinnhenting,
-----------	---